

Sygn. akt IV Ka 588/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Ireneusz Grodek (spr.)

Sędziowie SA w SO Stanisław Tomasiak

SO Agnieszka Szulc-Wroniszewska

Protokolant sekr. sądowy Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Izabeli Stachowiak

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2014 roku

sprawy **M. Ł. (1)**

oskarżonego z art. 157§1 kk w zw. z art. 64§1 kk, art. 157§2 kk w zw. z art. 64§1 kk

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora i oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 23 lipca 2014 roku sygn. akt II K 1325/13

na podstawie art.437§1 i 2 kpk, art.438 pkt 4 kpk, art.635 kpk, art.627 kpk, art.10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami)

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchyla rozstrzygnięcia zawarte w punktach 3, 4, 5 i 6;
- obniża rozmiar orzeczonej w punkcie 7 nawiązki do kwoty 3.000 (trzech tysięcy) złotych;
- na podstawie art.63§1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 23 października 2013 roku do dnia 24 października 2013 roku;

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych opłaty za obie instancje oraz kwotę 20 (dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 588 / 14

UZASADNIENIE

M. Ł. (2) oskarżony został o to, że:

I. w dniu 23 października 2013 roku w T. województwo (...), spowodował obrażenia ciała H. R., w ten sposób, że szarpał, kopnął ją kilkakrotnie w nogi oraz wykręcił jej rękę, w wyniku czego pokrzywdzona doznała obrażeń ciała w postaci złamania dalszego końca kości promieniowej lewej, które nastawiono i unieruchomiono w opatrunku gipsowym na 6 tygodni, rany tłuczonej podudzia prawego i lewego, które zaopatrzone chirurgicznie, a także stłuczenie żeber prawych, które to obrażenia powodują naruszenie czynności narządów ruchu na okres przekraczający 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się przed upływem pięciu lat, po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk;

II. w dniu 23 października 2013 roku w T. województwo (...), spowodował obrażenia ciała J. R., w ten sposób, że szarpał, uderzał z pięści w twarz oraz ugryzł go w prawe ucho, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci zadrapania na lewym policzku, oraz nadgryzienia małżowiny ucha prawego, które to obrażenia nie powodują naruszenia czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się przed upływem pięciu lat, po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. wyrokiem z dnia 23 lipca 2014 roku w sprawie II K 1325 / 14:

1. oskarżonego M. Ł. (1) uznał za winnego dokonania zarzuczanych mu czynów i za czyn opisany w punkcie I na podstawie art. 157 § 1 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a za czyn opisany w punkcie II na podstawie art. 157 § 2 kk wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

2. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk wymierzył oskarżonemu M. Ł. (1) za czyny opisane w punktach I i II wyroku karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności,

3. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił i ustalił okres próby na 5 lat,

4. na podstawie art. 73 § 1 kk oddał oskarżonego M. Ł. (1) w wyznaczonym okresie próby pod dozór kuratora sądowego,

5. na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę 50 stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych,

6. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej w punkcie 5 kary grzywny zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w postaci zatrzymania od dnia 23 października 2013 roku do 24 października 2013 roku, przyjmując jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny,

7. na podstawie art. 46 § 2 kk zasądził od oskarżonego M. Ł. (1) na rzecz pokrzywdzonej H. R. kwotę 5.000 złotych tytułem nawiazki,

8. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 360 złotych tytułem wydatków poniesionych w sprawie i zwolnił od opłat

Powyższy wyrok został zaskarżony przez oskarżonego oraz prokuratora.

M. Ł. podniósł zarzut rażącej niewspółmierności (surowości) orzeczonych względem niego kar oraz środka karnego (w postaci nawiazki na rzecz pokrzywdzonej H. R.) i w oparciu o powyższe wniósł o złagodzenie wymierzonej mu kary pozbawiania wolności do 6 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat oraz o obniżenie opisanej wyżej nawiazki do kwoty 3000 złotych.

Prokurator podniósł zarzut rażącej niewspółmierność (łagodności) wymierzonej M. Ł. (1) kary łącznej 8 miesięcy pozbawienia wskutek jej orzeczenia z warunkowym zawieszenia wykonania. Zdaniem tego skarżącego, stopień winy oskarżonego oraz społecznej szkodliwości przypisanych mu czynów, ich popełnienie w warunkach art. 64 §1 kk, brak faktycznej skruchy oraz okoliczności łagodzących, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej

społeczeństwa, przemawiały za orzeczeniem kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. W konkluzji prokurator wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie rozstrzygnięcia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej pozbawienia wolności oraz rozstrzygnięć z tym związanych, a w pozostałej części o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Co do podniesionych w obu apelacjach zarzutów o rażąco niewspółmiernej karze – surowej według oskarżonego, a łagodnej według oskarżyciela – sąd okręgowy podzielił tylko argumenty podniesione przez prokuratora. Bazując na ustaleniach poczynionych przez Sąd I instancji uznać należy, iż wymierzona M. Ł. (1) kara jest łagodna w stopniu nie do zaakceptowania. Wynika to z faktu, iż niezależnie od istnienia okoliczności o wymowie dla oskarżonego korzystnej (młody wiek, przyznanie się do winy, wyrażenie skruchy, częściowa restytucji szkody), nie sposób pominąć tego, iż:

- oskarżony, mimo młodego wieku, był już karany za umyślne przestępstwo podobne, stanowiące zbrodnię z art. 280 § 2 kk, w następstwie którego odpowiada w warunkach recydywy z art. 64 § 1 kk;

- obydwu przypisanych mu obecnie czynów oskarżony dopuścił się działając w sposób brutalny (min. zadawanie ciosów pięścią w twarz, wielokrotne kopanie po nogach z dużą siłą, wykręcanie rąk), bez uzasadnionego powodu, nie będąc prowokowany przez pokrzywdzonych i pod wpływem alkoholu;

- obiektem jego napaści były osoby w podeszłym wieku (J. R. ukończył 62 lata, zaś H. R. 92 lata).

W świetle powyższych okoliczności zgodzić się należało z prokuratorem, iż nie zachodziły podstawy do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej pozbawienia wolności, jaka orzeczona została wobec oskarżonego. Pomimo przyznania się przez niego do winy, wyrażenia żalu i skruchy, nie sposób wysnuć tzw. pozytywnej prognozy kryminologicznej, o jakiej mowa w art. 69 § 1 kk. Z przepisu tego wynika bowiem, iż sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności nie przekraczającej 2 lat tylko wówczas, jeżeli jest to wystarczające dla osiągnięcia jej celów, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Zatem na warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności zasługuje jedynie taki sprawca, wobec którego można racjonalnie wyprowadzić wnioski, że mimo niewykonania kary zostaną osiągnięte jej cele, a w szczególności, że nie powróci on na drogę przestępstwa. Jeżeli oskarżony, mimo tak młodego wieku, w stosunkowo krótkim okresie czasu po odbyciu kary orzeczonej uprzednio za przestępstwo o dużym ciężarze gatunkowym (stanowiące zbrodnię z art. 280 § 1 kk), dopuszcza się kolejnych, umyślnych przestępstw przeciwko zdrowiu przy użyciu przemocy, w okolicznościach, jak przywołane powyżej, świadczących o wysokim stopniu jego demoralizacji, to nie sposób uznać, że było to zachowanie wyjątkowe, incydentalne, spowodowane jakimś szczególnym splotem okoliczności, chwilowym zapomnieniem się, itp., w świetle których wnioski, iż daje on rękojmię resocjalizacji w warunkach wolnościowych, byłyby uzasadnione. Oskarżony nie może skutecznie „ zasłaniać się ” zawartymi w apelacji zapewnieniami o woli „ uczciwego ” i „ normalnego ” życia, albowiem deklaracje te rozmiągają się z jego faktycznym postępowaniem. Nie stanowi też dostatecznego powodu dla orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności młody wiek oskarżonego. Wychowawcze cele, jakie mają osiągać kary wymierzone młodym sprawcom przestępstw, nie mogą być utożsamiane jako bezwzględny nakaz liberalnego ich traktowania. W szczególności pamiętać należy, iż wychowawcze cele kary są tylko jednym z wielu kryteriów ujętych w art. 53 § 1 kk i nie eliminują pozostałych. Wzgląd na stopień winy młodego wiekiem sprawcy przestępstwa, zakres jego demoralizacji, społeczna szkodliwość czynu oraz potrzeba społecznego oddziaływania kary mogą przemawiać za wymierzeniem mu kary surowej, gdy jedynie taka kara będzie, jako wypadkowa wszystkich kryteriów z art. 53 § 1 kk, karą sprawiedliwą. Nie ma więc żadnego automatyzmu w wymierzaniu osobom młodym kar łagodnych. Młody wiek osoby dopuszczającej się przestępstwa obliuguje sąd jedynie do tego, by dokonał szczególnie wnikliwej analizy okoliczności czynu i osoby sprawcy, a potem, w zależności od stopnia jego demoralizacji, wymierzył mu taką karę, jaka jest niezbędna i właściwa do reedukacji oraz resocjalizacji. Dotyczyć to winno zwłaszcza tych sprawców, których cechuje szczególna „ odporność ” w wyciąganiu wniosków z poprzednich skazań, co do których na wychowawczą rolę kar łagodnych żadnej pozytywnej prognozy już nie ma. Oskarżony – o czym świadczy dotychczasowy przebieg jego życia – do tej właśnie grupy należy.

Konsekwencją orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania było uchylene akcesoryjnego rozstrzygnięcia w zakresie kary grzywny, albowiem orzeczona była na podstawie art. 71 § 1 kk.

Apelacja oskarżonego odniosła ten jedynie skutek, że w wyniku jej rozpoznania zaistniały powody do obniżenia orzeczonej względem niego nawiązki do kwoty 3000 złotych. Skoro pokrzywdzona krzywdę własną szacowała w wysokości nie przekraczającej tej kwoty (uznając, iż orzekając ją w takim właśnie rozmiarze Sąd Rejonowy uczyni zadość jej roszczeniom odszkodowawczym względem oskarżonego), to rację ma skarżący, iż orzeczenie wspomnianego środka karnego ponad tę kwotę nie znajdowało uzasadnienia.

Mając na uwadze uwzględnienie zarzutu apelacyjnego prokuratora, którego następstwem była zmiana wyroku skazującego na niekorzyść oskarżonego, na podstawie przywołanych w wyroku przepisów M. Ł. (2) obciążono kosztami procesu za postępowanie odwoławcze.